

ELOFIZETES.

HELYBEN ES VIDEKEN

Egy évre — — 120 kor.

Fél évre — — 60 kor.

Egy negyed évre 30 kor.

Egy hóra — — 10 kor.

Nyitottai közlemények
megküldésének azerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 22.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Révész-
Társaság.Kisfaludy téren 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 21.

Arad, 1919.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szerda, november 5.

Pasios lemondott
a békelegáció elnökségéről.

Páris. Belgrádból érkezett lapok jelentik Pasiosnak a békelegáció elnökségéről való lemondásának híreit. A lemondás oka az, hogy Pasios a kormány utasítása dacára vonakodik a békeszerződést aláírni. A szerb kormány Pasios helyettesítésével Trumbicset bízta meg.

Briand programbeszède.

Briand tegnap Nantesben egy választói gyülekezeten nagy programbeszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy mindenkor szívén fekdűt a köztársasági egység és valamennyi középpárt koalíciójának eszméje. Briand azután a következő programot fejtette ki:

— A jelenlegi alkotmány fenntartása, oly módon azonban, hogy az elnök megválasztása szélesebb alapon történjék. A szenátus újjászervezése, szintén szélesebb alapon. Az elnök jogkörét tetemesen ki kell bővíteni. Vallási téren szükséges az állam teljesemlégsége. Az új parlament legfontosabb munkája a gazdasági kérdések megoldása lesz. Az államnak fokoznia kell bevételeit. Korlátozni kell a papírpénz tulságosan nagy forgalmát, mert ez az oka a drágaságnak. Meg kell szüntetnie a termelés minden megterhelésének.

A kormányzótanács
belügyi osztálya Kolozsvárott.

A holnapi nap folyamán költözködik a nagyszabeni kormányzótanács belügyi osztálya Kolozsvárra.

A vállalatok adóvallomásai

A pénzügyigazgatóság közli: Az aradi román kir. pénzügyigazgatóság ezton is felhívja azon vállalatokat, amelyeknek igazgatósága nem az átvett imperium területén fekszik, hogy az itteni üzletükre nézve, üzleti, jövedelem és hadiadó vallomásaikat a mérleggel együtt 15. nap alatt terjeszték be. Bővebb felvilágosítás Pénzügyi palota I. em. 19. ajtó.

Glesswein Sándor előtérben.

BUDAPEST. A vasárnapi nap politikai érdekessége az, hogy tekintélyes faktorok közbelépése folytán előtérbe került Glesswein Sándor neve. Egyes helyeken őt vélik alkalmasnak arra, hogy a kihallgatások után Sir Georg Clarknél lefolytatandó pártközi konferencián elnököljön, de ehnel többről is szó van, még pedig arról, hogy Glesswein legyen az új kormány feje.

Glesswein Sándor egyébként különféle pártközi tárgyalásokba kezdett. Vasárnap délután felkereste Lovász Márton, akivel több órási tárgyalás után ellátogatott az Országos Nemzeti Párt helyiségébe, ahol az elnökséggel újabb eszmecsere folyatott. Glesswein Sándor a következőket mondotta:

— Minden magyar embernek óhaja az, hogy jöjjön meg a megértés órája, amely Magyarország politikai, társadalmi és szociális tényezőit egy táborba hozza, mert lenni vagy nem lenni, erről van most szó és arról, hogy méltóképpen bele tudjunk illeszkedni a művelt európai népek sorába. Nem teszem le a reményt, hogy ha megértjük az új idők követelményét és közre tudunk működni abba, hogy jövőre az elszigetelt államok helyébe az államok szövetsége lépjen, akkor a népek szolidaritása útján megint nagyok tudunk lenni. En ezen a téren társadalmilag mindenestre fogok működni, politikai szereplésem pedig attól függ, hogy a nemzet bizalma milyen pozíciót ad nekem. En Sir George Clarknél mint a békeegyesület elnöke voltam és azt fejtettem ki, hogy a békeegyesület programja ugy érvényesüljön, hogy a béke Magyarország számára a méltányossági követelményeket biztosítsa.

Végül annak a reményének adott kifejezést Glesswein Sándor, hogy a hét végére meglesz a kibontakozás.

A gyermekmenhely a várostól kap kölcsönt

Az aradi állami gyermekmenhely a megváltozott viszonyok következtében a legnagyobb anyagi zavarokkal küzd. Egy ideig a nagyszabeni kormányzótanács kiutalta ennek a humanitárius állami intézménynek a szükséges havi költségeket, de most legutóbb leirat érkezett a kormányzótanácstól, hogy csak abban az esetben fogja kintalni további időre a menhely fenntartására szükséges költségeket, ha a gyermekmenhely igazgatósága megküldi a dologi és személyi kiadásokat felölelő pontos kimutatást.

Ez a leirat a napokban érkezett meg. Mivel pedig a menhely igazgatósága nem tudta a kimutatást azonnal elkészíteni, most az a helyzet állott elő, hogy az intézet november hóra szükséges 250.000 korona költsége nem érkezett meg. Minthogy pedig a menhely igazgatóságának nemcsak az aradi gyermekmenhelyen elhelyezett leteleket, hanem a vidéki telepen levőket is el kell látnia és mivel a gyermekmentés terén fennakadásnak nem szabad bekövetkeznie, azzal a kéréssel fordult a városi tanácshoz, hogy néhány napra elegendő 50 ezer korona kölcsönt folyósítson, amíg a kormányzótanács a novemberi államsegélyt megküldi.

Értesülésünk szerint a városi tanács a menhely igazgatóságának kérelmét teljesítette és az ötvenezer korona kölcsönt folyósította. A menhely igazgatósága sürgősen felterjeszti a kormányzótanácshoz a kért kimutatást és így remélhető, hogy néhány napon belül megkapja a 250.000 korona államsegélyt.

Ferenc Ferdinánd
törvénytelen fia.

Bécs. Hahn Kurt tartalékos kapitány, aki a meggyilkolt Ferenc Ferdinándnak törvénytelen fia, kártérítés címén két millió koronáért pert indított az országos törvényszék felett Ferenc Ferdinánd örökösei ellen. Ferenc Ferdinánd ugyanis annak idején azt ígérte, hogy nagyobb birtokot fog neki ajándékozni, de meggyilkolták, mielőtt ígértét beválthatta volna. Minthogy az örökösek nem voltak hajlandók Hahnal egyezséget kötni, ez most megindította a pert ellenük.

Magyar iskola Ségában

Az iskolaszék tegnap délután dr. Robu János polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vette 175 ségai magyar szülőknek azt a kérelmét, hogy a város állítson fel Ségában egy magyar nyelvű iskolát. Az iskolaszék elfutározta, hogy a magyar anyanyelvű iskolakötelesek beiratását megkezdi, s ha kellő számú magyar nyelvű iskolaköteles iratkozik be, akkor a város felállít egy négy osztályú magyar nyelvű egyes elemi iskolát. Az iskolaszék határozatának végrehajtásával dr. Robu János elnököt bízta meg.

Martens Cézár tolvajai

En év szeptemberében Kiss Mária és annak vőlegénye Jakab Sándor feltörték Martens Cézár nyugalmazott mezőhegyesi eukorgyári igazgató lakásának egyik szekrényét, ahonnan két látszóvet és több ékszerdarabot loptak el nyolcezer korona értékben. Az ékszereket potom pénzen eladták és a pénzt elköltötték.

Martens nem volt Aradon, a mikor a betörés történt és így csak későbbben tehetett feljelentést a két tolvaj ellen. Ma állottak a tolvajok az aradi törvényszék előtt lopás vádjával vádolva. Ítéletet nem hoztak az ügyben, mert a törvényszék az ügyész kérelmére elhalasztotta a tárgyalást addig, amíg Martens Cézár fiát, aki jelenleg nincs Aradon, ki lehet hallgatni.

Báró Arz vallani fog.

Báró Arz, volt vezérkari főnök, tudvalevően azzal a megokolással tagadta meg a vallomástételt a fegyverszünet után elkövetett katonai hibákat nyomozó osztrák bizottság előtt, hogy a magyar kormány megtiltotta neki a vallomástételt. A bizottság elhatározta, hogy ennek ellenére is ragaszkodik a volt vezérkari főnök kihallgatásához, mert tisztázni kell több olyan dolgot, amelyről csakis báró Arz adhat felvilágosítást. A bizottság értesítette a volt vezérkari főnököt erről a határozatról és közölte vele, hogy szükség esetén bírói eljárás útján fogja kényszeríteni a vallomástételre. Báró Arz erre állítólag érintkezésbe lépett a magyar kormánnyal és értesítette a vizsgáló-bizottságot, hogy megteszi a kívánt vallomást. Valószínűen két hét múlva hallgatják ki.

Szállítási engedélyt a kormányzótanács ad.

Megbízható helyről nyert értesüléseink szerint a vámhatáron kívül eső területekre történő szállításokhoz ezentúl nem Bukarestből, hanem a nagyszebeni kormányzótanácstól kell engedélyt kérni. A szállítási engedélyek kiadása ezáltal lényegesen megvan könnyítve úgy, hogy legközelebb valószínűleg nagyobb mennyiségű főleg tűzifa szállítások fognak megindulni.

Ispravníc. Üzletvezető kezdeményezésére maga az üzletvezetőség nagyobb szállításokat fog eszközölni, amelynek értékében rekompenzációképpen főleg ruházati cikkek fognak érkezni, az aradi üzletvezetőség vasutasai számára.

Művészet.

* Tosca. Takács Mihály, a színház új hőstenorja tegnap mutatkozott be a Tosca operában. Takács, aki Cavaradossit énekelte, esinos színpadi alak a első fellépésre megnyerte a közönség rokonszenvét. Énekéről még nem mondunk végleges ítéletet, mert kissé indiszpozícióval küzdött, de megállapítható, hogy zenei érzéke van, iskolája jó. Hangja inkább bariton-áryalatu s a középső regiszterekben tömör. Z. Várady Margit (Tosca) nemcsak briliánsan énekelt, hanem előrangú drámai művésznőnek is bizonyult. Róna (Searpia) hatalmas hangja nagyszerűen érvényesült, különösen az első felvonás grandiózus fináléjában. Az előadás különben jó volt, a zenekart és énekkart Gellért karmester biztos kézzel vezette. A nagyszámú közönség a magánszereplőket többször hívta a függöny elé. (ky)

Tisza gyilkosai megkerültek.

BUDAPEST. A rendőreg újabb és erélyes nyomozását siker koronázta. Tisza gyilkosai csak egy évig örülhettek büntetlen gaztettüknek, most utólérte őket a megérdemelt büntetés, mert a nyomozás megállapította, hogy kik gyilkolták meg Tisza Istvánt, csak hogy addig nem publikálják a gyilkosok nevét, amíg a rendkívül bonyolult nyomozás teljesen be nem nyitja, mert ezzel nem akarnak ártani az ügynek és kockáztatni az eddigi eredményt. Amint a rendőrségről kiszivárgott, a gyilkosok neveinek nyilvánosságra hozatala rendkívül nagy szenzációt fog kelteni, mert olyanok is bűnösök, akikre eddig nem is gyanakodtak.

Sulyos vádak generálisok ellen.

A piavei katasztrófa okai. — Bűnös könnyelműség. — Linder árulása.

Legutóbb Zsirus István alezredes egy rendkívül szenzációs cikke jelent meg a piavei sikertelen offenzíváról, amelyben a többi között a magyar tábornokokat is megvádolja. A cikk oly érdekes, hogy kivonatossan közöljük.

1918. év áprili 1-től készülték a júniusi offenzívára. Az ellenség sem maradt tétlen e színtén készülődött. Májusban már elviselhetetlen volt kitűnő tűzű ségük tevékenysége. Mindenki offenzívát akart. A magasabb parancsokszögök, mert félték a háború végétől, a vezérkar könnyelműségéből a csapatok mert a rettenetes állásokból reméltek jobbakra kerülni június 15-én készen álltak a magyar csapatok. Sűrű köd borította a fensik területét. Június 15-én el volt veszve a csata. A katonák rongyokba voltak burkolva és napok óta lóhussal és száraz főzelékkel táplálva, mégis ellenálltak az összes ellenséges támadásoknak, míg a nagy összeomlás jött.

Bárhiogy csodálkozzanak is rajta, a leghatározottabban kijelentem, hogy a magyarok a Piavenál és a Hétközség fensikjén saját hazájuk sírját ásták meg. Szurmaj a magyar parlamentben azt állította, hogy egy hadnagy árulása miatt nem sikerült az offenzíva. Ezt a kijelentést sajnálatosnak tartom, mert egy olyan hatalmas méretű offenzívának, mint a június 15-iki, semmi sem állhat útjában. Az első siker nem is maradt el. Az volt a szerencsétlenség, hogy az előkészületeket bűnösen csinálták meg. Az osztrák csapatok vonakodtak a saját földjükon küzdő magyarokat felváltani az állásokban. És mégis a magyarok árulásáról beszélnek. Ekkor mondta Tisza a képviselőházban, hogy elvesztettük a csatát.

József főherceg október 20-ka körül akart beszédet intézni a legénységhez, de az izgatott hangulat miatt elmaradt a főherceg beszéde és helyette egy törzstiszt igyekezett megnyugtítani a katonákat, a kik viharosan követelték, hogy szállítsák őket haza. Végül kissé lecsillapodtak és még egy pár napig védtek állásaikat. Október 30-án kezdődött a vég. A gyalogság elhagyta lövészárkait, az utolsó tűzervonalak a kézigránát-harcokig tartották magukat. Vagy agyonütötték vagy elfogták őket.

A hazuról jött hírek kétségbeesetté voltak. Alávaló parancsot küldött Linder hadügyminiszter. „Fegyvert letenni és mindenki fegyvertelenül térjen haza.” Ez alávaló árulás volt. A magyar tábornokok vétké, hogy ekkor nem történt semmi. A főbűnös azonban a hadsereg főparancsnokság, amely Linder parancsát továbbította és teljesíteni engedte, Linder felett csak a bíró ítélhet.

Meggyilkolt parasztgazda.

November 2-án Almászegres községben a szobájában felakasztva találták Blázs János 55 éves gazdát. A faluban mindenki öngyilkos ságról beszélt, bár semmiféle jel sem mutatott arra, minttha az öreg gazda meg akart volna válni az élettől. A hivatalos eljárást lefolytató csendőrmesternek az elhunyt rokonai besúgták, hogy az öreg gazdát minden valószínűség szerint meggyilkolták. A csendőrmesternek is gyanus volt az eset és azonnal jelentést tett az aradi ügyészségnek, ahonnan Sommer Nándor vizsgálóbíró, Fikler Károly ügyész és dr. Frnt Sándor orvos szálltak ki a helyszínre a nyomozás, megejtése végett.

A hullát felboncolták és a boncolás alkalmával beigazolódott az a gyanu, hogy az öreg gazdát erőszakkal akasztották fel. A gyanu a Blázsszal egyházban lakó fiatal paraszt házaspárra irányult, akikre a gazda minden vagyonát hagyta és akik ezért kötelesek voltak az öreg életét fogytáig eltartani. Az ügyészség erélyesen nyomoz az ügyben és a közeli napokban már több letartóztatás várható.

HIREK.

— Az aradi új állomásfőnök. A kolozsvári vasutigazgatóság hivatalos lapjának 15. száma közli, hogy Hunitza Teodor volt nagyváradi állomásfőnököt aradi állomásfőnökké nevezték ki, míg Kliegl Rezső volt aradi állomásfőnök az aradi fizletvezetőség III. osztályába helyeztetett át.

— Házasság. Leitinger Pongrácz és Kalocsay Rozsika házasságot kötöttek.

— Főlemték az aradi vasutasok drágasági pótlékát. Az erdélyi vasutak központi igazgatósága táviratilag értesítette az aradi kerületi igazgatóságot, hogy a nagymérvű drágaságra való tekintettel a hivatalnokok, napidíjasok és napibéresek számára az eddigi 300 koronás havi drágasági segélyt 500 koronára emelték fel, július 1-től visszamenőleg. Az aradi fizletvezetőség mintegy hét és fél millió koronát kért erre a célra, amely a napokban meg fog érkezni lei bankjegyekben. A fizetendő összeg egyénenként épen 1000 koronát tesz ki, mindenki tehát egy 500 leit fog kapni a havi drágasági segély különbözet címén.

— A végrehajtást gátló panaszok. A pénzügyi minisztérium a következő hirdetményt adta ki: A nagyszebeni kormányzótanács 8966—919. sz. rendelete folytán felhívom mindazokat, akiknek, budapesti közigazgatási bíróságnál felfüggesztő hatályu panaszok (végrehajtást gátló) van, hogy 15 nap alatt a román közigazgatási bírósághoz cinzett új panaszt adjanak be, amennyiben a vonatkozó iratok Budapesten volnának, azok másolatát csatolják, mert ellenkező esetben az idő és illeték tartozások tekintet nélkül a már beadott panaszra behajthatnak. Az újlag beadott panaszban megemlítendő a már beadott ügyszáma. A panaszok az aradi rom. kir. pénzügyigazgatóságnál nyújtandók be.

— Pályázat árvaházi felügyelőnői állásra. Aradváros polgármestere november 12-iki határidével pályázatot hirdet a városi árvaháznál november 15-én betöltendő felügyelőnői állásra. A pályázóknak legalább négy polgári iskolai végzettséggel kell bírni. A kérvényeket a polgármesterhez címezve az árvaházi igazgatóhoz kell benyújtani, aki megadja az összes felvilágosításokat.

— Három vagon burgonyát lefoglaltak. A rendőrség ma lefoglalta Klembarszki Sándor Kálmán János-utcai gyümölcskereskedő három vagon burgonyáját. Klembarszki ugyanis a burgonyát, amit a város engedélyével vásárolt és szállított Aradra, nyereszkesedési szándékból nagy tételekben, vagyononként akarta eladni.

Könyvtárakat. Hangjegyeket magas áron vesz Kerpel.

— **Hirdetmény.** Felhívom a katonai övezeteket, kik a f. é. augusztus havában megtartott összejárással jelentkezték, hogy a nyugdíj-utalványuk átvétele végett jelentkezzenek a polgármesteri hivatalban. Dr. Robu János polgármester.

— **Olcsó tüzelőanyag.** Egyrészt a horribilis magas árak, másrészt a beszerzéssel járó nehézségek sokak részére szinte lehetetlenné teszik a téli szükséges tüzelőanyag beszerzését. Nagy megkönnyítéssel szolgál és a drága tüzelőanyag mellett sokat megtakarítanak, ha a tüzelésnél olcsó hulladék papírt használunk. Ilyen hulladékpapírt kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálanként 16 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— **Felhívás.** Aradváros és vidéke elektromos árama szükségletének vizierővel való előállítására ügyében a Kormányzótanács kiküldöttjének Adorján Dezső dr. mérnök urnak részvétele mellett Aradváros Főispánjának elnölete alatt f. hó 5-én d. e. 10 órakor a város háza közgyűlési termében értekezlet tartatik. Az idő rövidsége miatt az uton hívom fel a városi tanács, a mérnök egyesület, a kereskedelmi és ipar kamara, a kereskedők körének tagjait, valamint a villamosági r. társ., az államépítészeti hivatal, pénzügyigazgatóság, C. F. R. aradi igazgatóság, az Arad esanádi egyesült vasutak, Hegyaljaimotorosvasut, Neuman testvérek, Sasa malom. Az aradi sertés hizlalda r. társ. Veitzer vagongyár, Marta gyár, Hungária textil gyár, aradi vasgyári r. t., Vizügyi hivatal, Iparfelügyelőség, Ipartestület igazgatóit és vezető egyéneit valamint a városi műszaki és közlekedési bizottságnak tagjait nemkülönben az ügy iránt érdeklődőknek, hogy ezen értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Robu János dr. polgármester.

— **Felmentett borbély mester.** Néhány héttel ezelőtt Ursu Radó ismert aradi borbélymester rosszakarói feljelentették az aradi rendőrbírósnál, mert állítólag a hatóságilag megállapított borbélyáraknál többet számított és az ár-szabályzatot nem függesztette ki üzletében. Ez ügyben most tartotta meg az aradi rendőrbírósnak a tárgyalást és Ursu Radót felmentette mert a rosszakarói feljelentés adatait egyáltalán nem látta beigazolva.

Lugoson megbukott Braniste miniszter.

Már már körülbelül tiszta képet lehet alkotni a szomszédos megyékben lefolyt képviselőválasztások eredményéről. A vármegyei prefekturára mindenütt érkeztek távirati jelentések, amelyek azt bizonyítják, hogy mint Aradon és Aradmegyében, úgy a szomszédos vármegyék legtöbb kerületében is minden nagyobb harc nélkül folyt le a választási aktus.

Krassószörény-megye székhelyén Lugoson váratlan pikantériával végződött a képviselő-választás, amennyiben a hivatalos jelölt **Braniste Valér dr.** a nagyszabeni Kormányzótanács Kultúrtafcájának a Főnöke hatszáz szavazattal megbukott az unionista **Imbrodne**-vel szemben. Temesvárott is élénk volt a küzdelem. A város egyik mandátumát dr. **Ádám** (hiv. jelölt) nyerte el, a másikban pedig **Krémer** (sváb) került ki győztesen. Lippán dr. **Misits** (hiv. jel.) volt élmezősi államtitkár, Bálinczon dr. **Mordán** unionistát, Buziáson **Bocu Szevér** (hiv. jel.) volt aradi újságíró, Rékáson dr. **Georgievich** (hiv. jel.) Gafján **Imbrodne** unionistát, Csákován dr. **Csobánt** (hiv. jel.) Komlóson **Famorot** (hiv. jel.) választották meg.

Nagyvárad képviselői lettek dr. **Árdeledn** (hiv. jel.) és **Dimitrie** Jónás nem hivatalos jelölt. Vaskón dr. **Crisan C.** Belényesen **Curtán** Pável dr., Baján **Pap S. Petru**, Clican dr. **I. Jacob**, Mosodon dr. **Movrian**, Élesden dr. **L. Jacob**, Mezőtelegden dr. **Teodor Popa**, Bélen dr. **Pinta**, Berettyóújfalun **Vajna** Irimie, Margittán dr. **Kiss Gyula**, Szárdon **Szever Silárian**, Nagylétán dr. **Miculás**, Biharkeresztesen **Pap** Viktor lettek a képviselők.

A többi kerületekből még nem érkeztek hivatalos értesülések a választás lefolyásáról.

Egy elégett millióért 750.000 korona.

Böhm Sándor szegedi terménykereskedő néhány héttel ezelőtt még három szegedi nagykereskedő megbízásából a belgrádi esperessel Jugoszláviába utazott, hogy ott gabonát vásároljon. A vásárlásra magával vitt 1000 darab a jugoszlávok által helyezett ezerkoronást. Minthogy a pénzt félt magánál tartani, átadta megőrzés végett a hálókocsi Kalazának, aki azt biztos helyen a hálókocsiban elrejtette.

A hálókocsiban utazott három angol tárnokok segédtisztjeikkel és szolgaszemélyzetükkel. Az egyik szolga utközben gyorsforralón teát főzött. Újvidék körül a gyorsforraló felrobbant, tűz támadt és a hálókocsi teljesen összeégett. Böhm, aki a tűz alkalmával nem tartózkodott a hálókocsiban, kétségbeesetten futott pénzét megmenteni, de a nagy tüztől nem lehetett a kocsihoz hozzáférni. Százezer korona jutalmat ígért annak, aki pénzt előteremti. Két vasutas erre csákánnyal nekiesett az égő hálókocsinak, kibontották az oldalfalat és kihozták az égő bőröndöt, amelyben a pénz volt. 200.000 korona teljesen porráégett a többi ezresbankokból — amelyekspárgával voltak erősen átkötve — még egy nagyon keskeny darab megmaradt.

A kereskedő egy kazettába helyezte a millió hamvait és felutazott Bécsbe az Osztrák-Magyar Bank főintézetéhez, hogy a halmvak beváltását kérje. A bank egy nagyon komplikált vegyi készítménnyel megállapította, hogy a hamvak tényleg osztrák-magyar ezresbankok maradványai, mivel azonban csak 758 darabot tudtak megállapítani, a bank 750.000 koronát fizetett ki Böhmnek az elhamvadt egymillió fejében.

Százezer koronás betörés.

Granze Lajos székelyhídi lakos kocsin bejött Aradra és a „Kék Caillag” nevű szállodában szállt meg. Az éjjel ismeretlen tettesek ellopták a szálloda udvaráról a kocsiját. **Tóth József** banktisztviselő Révay-utcai lakásában az éjjel betörők jártak. A kellemtelen látogatók 48 ezer korona készpénzt, egy ezüst cigarettatárcát és nagymennyiségű ruhanevet vittek el a lakásból. A banktisztviselő károsodása meghaladja a százezer koronát. **Lapusán János** fuvaros kocsijával az üzletvezetőség csomagjait szokta kiszállítani az állomáshoz. Tegnap reggel is megjelent az üzletvezetőség palotája előtt kocsijával, de mialatt az épületben volt elfoglalva, valaki a kecsit és lovakat is ellopta.

MOZI.

* **A Vörös boszorkány** II. nagy sikere az Apellóban és Urániában. Sok zajos sikernek volt az előzője az aradi Apelló és Uránia, de régen tapasztaltunk olyan óriási érdeklődést mozikép iránt, mint a minőt a „Vörös boszorkány” szenzációs bűnügyi dráma váltott ki az aradi közönségből. Már elővetelben elkölnek az összes jegyek, s százakra tehető azoknak a száma, akik nem gondoskodtak előre jegyről s így kimaradnak az előadásokról. A monumentális film második része, mint már jeleztük, még az első is föltűnő. A bűnügyi dráma izgalmas meséje érdekfeszítően szövődik tovább, **Vlădă**, a démonian szép boszorkány életében 20 év perog le. Órdogi hajlamai azonban még tombolnak romlott lelkében. Egymásután dönti romlásba áldozatait. Nehéz volna dióhéjban ösmertetni a dráma idegfeszítő meséjét, annyira meglepő fordulatot hoz minden egyes jelenése. A kép kiállításán festőien gazdag. Szemet gyönyörködtető tájak vonulnak el előttünk. A negyedik felvonásban a párisi lóverseny színpompája ragyog felénk. **A Vörös boszorkány** második részét szerdán mutatja be utóljára az Apelló és Uránia.

Öngyilkosság — a büntetéstől való félelem miatt.

(Az ügyészség keresi egy meggyilkolt ember sirját.)

Tegnap részletesen megírtuk azt a borzalmas gyilkosságot, amely lázban tartja egész Gaisa község lakosságát. **Maricza Péter** odaváló jómódu gazdálkodót a múlt év novemberében saját felesége, ennek szeretője **Popovics Szávu** mikelakai legény és az asszony öccse **Makuzza György** bestialis kegyetlenséggel meggyilkolták, majd a hullát összedarabolva egy frissen hantolt sir tövében rejtették el.

Az ügyészség a legszélesebb körű nyomozást rendelte el, azonban a tetteseket még eddig nem lehetett letartóztatni. A főbűnös **Ma-**

ricza Péterné egy héttel ezelőtt, amikor a nyomozás megindult, attól félt, hogy rábizonyul a gyilkosság, marólugot ivott és az aradi köz-kórházban meghalt. Öccse pedig Romániában van jelenleg és így nem lehet kihallgatni. Egyedül az öngyilkos asszony volt szeretőjét tartóztatta le az ügyészség, aki be is vallotta a gyilkosságot, azonban a holttest elrejtésére vonatkozólag nem tud bővebb felvilágosítást adni, mert amikor a holttestet elásták, sötét volt és most már nem emlékszik a helyre. Az ügyészség most sorba bontatja fel azokat a strokát, amelyekben az öreg gazda holtteste el lehet rejtve és megtett minden intézkedést, hogy a gyilkos mikelakai legényt Aradra szállítsák.

Kivonat az erdelyi csapatok parancsnokságának 21. és 25. számú (módosított) rendeletéből:

I. Mint a rendeletek megszo- góli fognak tekintetni:

a) azok, akik nem rosszhisze- müleg nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, utcákon, stb. a hadműveletekre, a csapatok helyzetére és elhelyezésére, a katonai hatóságok rendelkezéseire vagy a román hadsereg bármilyen kérdésére vonatkozólag va- lódi, vagy képzelt híreket, vagy véleményeket közölnek, terjesz- tenek; magyarázatokkal kísérnek.

b) E büncselekmény felett a hadbíróság fog ítélkezni és elkö- vetőt egy évi zárt elzárással és 2000 leig terjedő büntetéssel fogja büntetni, amennyiben pedig a fenti cselekményeket kémke- dés, vagy árulás céljából követ- ték el, a büntetőtörvénykönyvben háború idejére előírt büntetésüket fogja alkalmazni.

Aradi Nemzeti Színház.

Ma, 5-én:

Folt, amely tisztít.

Dráma 4 felv.

APOLLO URANIA.

Ma, 6-én:

Főrs bossorkány. (Páris rejtelmel.)
Bűnügyi dráma 4 felvonásban.

A szerkesztő távollétében a szerkesz- tésért

KAROLY JÓZSEF
felel.

Apró hirdetések.

Levelezés.

NURTILIS LELKŰ feltétlen intelligens úriemberrel levelezni szeretnék. „Fuzi- belogus” jellegre levelet kérek „Express” hirdetőbe Eötvös-u. 12. 9555

KÉT szőke leány esti sétapartnert keres. Leveléseket „Ki lesz a pártnerem” jellegre Wallinger hirdetőjébe Lázár-u. 9611

Házasság.

KÖZÉPKORU GAZDATISZT Srvegyre jótéremző menne jólelkű úriemberhez. Le- velet „Nyugodt élet” jellegre a lapban jelölve kér. 9298

Alkalmazás.

KOMOLY HAZIKISASSZONYT vagy háziasszonyt, ki háztartás vezetésében járatos, keresek szonnalra, németül és magyarul értő előnyben, fizetés meg- egyezés szerint. Ajánlatokat „Arsonal” jellegűen kérek. 9304

HÉT EVES KISLEANYOMHOZ okleve- les tanítónőt nevelőnőnek keresek, ki a második osztályból is előkészült. Cím a kiadóban. 9606

BEJARONO jó fizetéssel 3 órára naponta felvétetik. Cím: papírgyári kapunál. 9296

BÁDOGOSOK elsőrendű munkások jó fizetéssel felvétetik. Csillárgyár, Thö- köly-lánc-u. 1. 9295

TANULOLANYOK jó fizetéssel felvétet- tük a Színházi versenykörében. 9612

MINDENEST keresek két tagu család- hos. Horváth, Salacs-utca 2. 9606

FÜSZER KERESKEDŐSEGÉD szerény igényű, románul beszél, állást keres. Cím: Witmann Antal, Boros Béni-tér 16. 9608

HAZMESTERI állást keres fiatal gyer- mekkel házaspár. Cím: Wallinger hir- detőjében Lázár-utca. 9612

EGY JOBB NŐ, ki a háztartást teljesen magára vállalja, jól főz, állást keres. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre a ki- adóhivatalban. 9207

NEM OKLEVELES, nő gyógyszerész segéd, gyógyszerészként szükséges román és német nyelv tudással, helyben vagy vidéken állást keres. Ajánlatot ez újság kiadójába „Nem okleveles” jellegre kér. 9305

HAZVEZETŐNŐ, ki a háztartás gondjait minden irányban vállalja, feltétlenül meg- bízható, kifogástalan referenciákkal ren- delkezik, intelligens és a gyöngyösdé- háziasszennyal szívesen foglalkozna, 8 tagu vidéki családnak keresetű. Irá- selt ajánlatokat a kiadó vatal továbbít „Kényelmes otthon” jellegre. 9316

MALOMSZERELŐ elvállalja malmok át- alakítását, javítását a sajátja sajátrend- szerű szabadalmazott szitáló gépiét. Bu- gyi István malomszerelő, Medgyesegy- ház. 9292

BETEGES IZR. EMBER keres közeli al- földi városban — vallásos háza — egy ké- épkoru, feltétlen intelligens, megbíz- ható nevelő háziasszonyt, ki egy család- del a háztartást végezze és egyetlen 18 éves leányát nevelje. Representálóképes urnának ajánlatát vagy bemutatkozását kérem. Schwarzcz Dezső, Arad, Szabad- ság-tér 15., börtönletében leadni. 9565

EGY fiatal nő gépész-kovács, uradalom- hoz megfelelő állást keres. Bővebben ki- adóhivatalban. 9268

AJANLKOZOM háziasszonyként magános urhoz, vagy családhoz. Szíves megkero- séseket a kiadóhivatal továbbít. 9261

HAJÓ FŐFŐTŐ ajánlkozik gézfűtőre. Cím a kiadóban. 9212

NYOLC EVES leánykám mellé okleve- les tanítónőt keresek, ki szorgalmas és a mellesleg nekem úras idejében gyógy- szereseti teendőikben segítőkész. Román- ul is értesen lehetőségek. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9612

NEVELŐNŐNEK ajánlkozik három éves bizonyítvánnyal rendelkező intelligens leány. Esztileg tanítást is vállal. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9612

URIASSZONY leányával együtt társalgó- nőt, nevelőnőt, vagy pár társasági állást keres. Több nyelvismeret mel rendelke- nek. Vidékre is mennek. Címük Wallin- ger hirdetőjében Lázár-utca. 9612

EGYETMÉT VÉGZETT gyógyszerésznő állást keres. Wach Katinka, Lupény. 9467

DEUTSCHES FRAULEIN sucht Tagestelle beim größeren Kindern. Adresse bitte in die Administration abgeben. 9215

Lakás.

SZÓRÁKOZÁS céljára, butorozott szoba keresetűk. Ajánlatok „Diszkrét” jellegre Wallinger hirdetőjébe, (Lázár-utca) ké- retnek. 9612

Vétel és eladás.

PIANINÓ keveset használt eladó. Ci- meket a kiadóba kér. 9210

ZONGORA rövid keresztűres mahagóni eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében, Lá- zár-utca. 9611

ELADÓ egy szörme diványtakaró, meg- takarható Kossuth-u. 12. földszint jobbra. 9611

FAJKOCA 8 évb. három hónapos malac- cal eladó. Megtekinthető Radnai-ut 12. 9651

ÚJ NŐI KALAPOK olcsón eladó. Atala- kítások elfogadhatók. Deák Ferenc-utca 26., az udvarban. 9611

KOCSI könnyű prima akácfaél eladó. Megtekinthető Kohn kevéssé, Vörös ökr. 9303

SZORMÉVEL díszített női téli kabát el- adó. Szabadság tér 11., I. em., balra. 9301

NAGY álló tükrű 600 koronáért eladó. Ugyanott két fiatalember jó házikosztot kaphat. Teleky-utca 24. I. em. 9293

ELADÓ csaknem új 12 személyes ajtóros fehér abrosz szalvétákkal, szép fehér sál, alig használt női velour kalap, 8 méter fekete kalma, antik függő, férfi cipők. Jézsef főherceg-ut 8. földszint balra. 9299

2 DRB. SODRONYKÖTÉL puha sodrony- ból 1100 mtr. és 120 mtr. hosszú használt állapotban eladó. Horváth József malom- berendezési cégek üzemében Aradi Elő- tájnyák épület, I. em. az udvarban. 9566

ZONGORA és obédia eladó. József fő- herceg-ut 14., bajnák Luther-téren, I. e., ajtó 8. 9211

KÉT KABAT 12 éves leány részére, ki- tűnő állapotban, eladó. Kálmán János-u. 6. ajtó 2. 9612

BUTORAKTAR Deák Ferenc-utca 40a., nagy választék hálszobák és ebédőkben, valamint konyhaberendezésekben, jutányos árban ajánl Wágnerfeld-eg. 9028

HYGEA ES NEUTRAL szappan, mind- kétfő szabadnyugt mentes tul zsírosított enyhe nem máz szappan, miért is gyer- mekeknek, valamint érzékeny arcu egy- neknek legjobban ajánlható. Ara ára- bonként 8 korona. Dr. Földes és Hehs Aradon. 5102

TELJES KÖNYVTÁRAKAT és egyes műveket vásárol Miharva könyvkereske- dés. Dobó-utca. 5453

HAJCSATIJAJTAS olcsó áron. Játék- üzlet, Forray-utca (Guttman háza) 9539

TOLLTARTÓK KEMÉNYFABÓL minden mennyiségben. Játéküzlet, Forray-utca (Guttman háza) 9532

ELADÓK: wattaélés, fehér flanel, he- gedli, női kalapok, szalmaszakok. Thököly- tér 5a. 9612

HALÓSZOBA berendezés jákarban levő, matt, jutányos árt eladó. Bővebben Wal- linger hirdetőjében, Lázár-utca. 9613

Ingatlan.

FESTÉS ALATT ALLO három szobás, nyelo napon belül átvehető csinos ma- gánház szép kártael eladó. Bővebben Wal- linger hirdetőjében Lázár-u. 9612

MAGÁNHAZ két lakással megvételre ke- resetűk. Cím Wallinger hirdetőjében Lá- zár-utca. 9611

MAGÁNHAZ kerttel, istállóval, műhely- vel, elfoglalható lakással, eladó. Virág- utca 18. 9304

BUDAPEST mellett kisebb családiház, eladó, bérbeadó, vagy elcsereíthető. Kö- zelebbi Petőfi-u. 7b. I. em., 2. 9297

Oktatás.

BÁRMILYEN köréviskolai tanuló ma- gánoktatást felelősséggel vállalja hu- szonöt évi gyakorlattal bíró aktív tanár. Cím Wallinger hirdetőjében Lázár-u. 9611

IV. EVES MÉRNÖK HALLGATÓ tanít- ványok oktatását vállalja jutányosan. Ci- mek kiadójába kéretnek. 9306

Különböle.

BOROSPINC kiadó. Wallinger-utca 13. Értekezés Bathyány-u. 37. 9294

Zománcozott edény

kapható maximális áron 9215

Nagy Adolfnál József fő- herceg-ut 8.

Borkereskedők és szőlőbirtokok urak szíves figyelmében. 9641

Allandó nagy borközlőben minden nagy- raktár beros borközlőben szívesen kapható

Ungár József
ARAD, Varjassy Lajos-u. 39.

Eh, viszketeg, sörör kiütések elen használjunk kátrány vagy kén szappant. Hajhullás ellen Anthrasol szappant. Dr. Földes és Hehs ARADON. 9236

Se-ter betegségek elleniszer „Sugár” kapható **Wajdits** gyógyszerésztárában 1/2 Kg. 8 korona 4177 **József főherceg-ut 11.**

Börzeár	Tükrő
Fénymáz	Keményítő
Cipőkrem	Gyula
Sósborsszsz	Ostörök
Borotvaszappan	Reoord kávépótló
la. minőség	Cukorkák stb.
Mosószappan	nagyban és kicisny- ben kaphatók

Oceán keresk. vállalatnál,
Forray-utca 20. szám.

Katona Sándor

férfi és női cipész

Arad, Hunyadi-utca 6.

Elvállalja minden e szakba végző munkák készítését, a rendelőknek legkénye- sebb igényeit is kielégítve, pon- tos kivitelben, jutányos ártért. Javítá- sok szintén pontosan alkészítők. 9612

Keresek

sürgösen 9300

egy 6-10 lóerős

elektromotort

Cím: Erzsébet u. 6a., ajtó 4.

Cimtáblák

festését legolecsóbban, a legizlése- sebb kivitelben vállalják szakem- berek. A munkákat fölveszi „Ex- press” hirdetési iroda, Eötvös-u. 12.

„EXPRESS” 3591

kelmefestő és vegytisztító gyár

Deák Ferenc-utca 2. szám.

Gyűjtő-üzlet: Petőfi-utca 1. szám.

24 óra alatt fest, tisztít a legjobb mi- nőségű anyagokkal felelősségteljes kivitelben. Gyásmunkák azonnal

ismét forgalomba hoztuk

a hölgyek kedvence és soká saikülözött szépség szerető, a

HELACITOT

Zeiros atkás (mitisszeres) bőr egyszeri lemosás után csodás szép lesz, mert a HELACIT zsírtalan, ártalmatlan és rögtön szépsé. Ára 5 korona. 2998

Dr. Földes és Hehs
gyógyszerészek ARADON.